

Sygn. akt I Ca 320/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Składowska

Sędziowie SSO Iwona Podwójniak

SSR del. Małgorzata Klęk

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2016 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa D. Ł.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 14 marca 2016 roku, sygnatura akt I C 43/15

I. zmienia zaskarżony w punktach 1, 2 i 4 w ten sposób, że:

a) w punkcie 1 zasądza od pozwanego (...) SA w W. na rzecz powoda D. Ł. kwotę 2502,68 (dwa tysiące pięćset dwa 68/100) złotych, w tym od kwoty 2202,68 (dwa tysiące dwieście dwa 68/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 28 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, a od kwoty 300 (trzysta) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b) kwotę zasądzoną w punkcie 2 obniża z 890 złotych do kwoty 410 (czterysta dziesięć) złotych;

c) w punkcie 4 nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Łasku: od pozwanego (...) SA w W. kwotę 547,39 (pięćset czterdzieści siedem 39/100) złotych a od powoda D. Ł. 202,46 (dwieście dwa 46/100) złotych;

I. oddala apelację w pozostałym zakresie;

II. znosi pomiędzy stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I Ca 320/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem, wydanym w sprawie z powództwa D. Ł. przeciwko pozwanemu (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Łasku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.4888,75 zł z ustawowymi odsetkami:

- a. od kwoty 3.148,75 zł od dnia 28 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- b. od kwoty 300 zł, od dnia 22 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Sąd zasądził również od pozwanego na rzecz powoda kwotę 890 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Łasku kwotę 749,85 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na ustaleniach faktycznych, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

W dniu 26 czerwca 2014 r. doszło do zderzenia się pojazdów, w którym uszkodzony został samochód należący do powoda D. Ł. o nr rej. (...) marki V. (...).

Powód zgłosił szkodę pozwanemu towarzystwu ubezpieczeniowemu, które w postępowaniu likwidacyjnym przyznało mu 1.324,92 zł odszkodowania i 600 zł z tytułu zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

Na podstawie sporządzonej przez biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego opinii, Sąd pierwszej instancji ustalił, że koszt naprawy uszkodzeń, liczony według cen obowiązujących w dacie powstania szkody, przy użyciu wszystkich części oryginalnych wyniósłby - 3.527,60 zł, zaś przy użyciu zamienników - 3.117,61 zł. W uzupełniającej opinii biegły K. B. podniósł, że brak jest podstaw do obniżenia kosztów naprawy lakierniczej poprzez zastosowanie tańszych zamienników.

Powód zlecił wykonanie prywatnej ekspertyzy, określającej koszty naprawy uszkodzeń i poniósł z tego tytułu wydatek w kwocie 300 zł, potwierdzonej fakturą.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 805§1 kc i art. 826§1-3 kc Sąd Rejonowy w Łasku zasądził na rzecz powoda D. Ł. kwotę łączną - 3.4888,75 zł z ustawowymi odsetkami uznając, iż odszkodowanie należne powodowi winno obejmować także wydatki związane ze sporządzeniem na jego zlecenie prywatnej ekspertyzy.

Sąd I instancji podniósł, że strony łączyła dobrowolna umowa ubezpieczenia mienia – AC, a powodowi winna zostać wypłacona różnica między kosztem naprawy pojazdu wyliczonym przez biegłego, a kosztami ustalonymi i wypłaconymi w postępowaniu likwidacyjnym. Powyższej zasady Sąd nie zastosował, kierując uchybienie do zreformowania przez Sąd II instancji w ramach kontroli instancyjnej.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z §6 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 90 z 2010 r. poz. 594 ze zm.)

Rozstrzygnięcie Sądu I instancji zakwestionował pozwany - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., rzucając rozstrzygnięciu Sądu I instancji:

1. naruszenie prawa materialnego:

- a. tj. art. 805 kc w zw. z art. 12 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej poprzez jego niezasadne zastosowanie w sytuacji gdy strony nie łączyła umowa AC;

b. niewłaściwe zastosowanie- art. 361§2 kc w zw. z art. 822 kc w zw. z art. 824¹kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędne wyliczenie szkody w kwocie 3.448,75 zł, a winno być 2.092,69 zł

1. naruszenie prawa procesowego tj. art. 233§1 kpc i art. 328§2 kpc :

a. poprzez błędne ustalenie, że koszty naprawy wynoszą 4.473,67 przy wskazaniu, że kwota odszkodowania winna stanowić różnicę między kosztem naprawy ustalonym przez biegłego, a kosztem wynikającym z prywatnej kalkulacji powoda jako kwoty bazowej;

b. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie że strony łączyła umowa dobrowolnego ubezpieczenia AC, gdy odpowiedzialność pozwanej wypływa z umowy OC sprawcy

W oparciu o podstawy apelacyjne, skarżący wniósł o oddalenie powództwa co do kwoty 1 . 356,06 zł i rozstrzygnięcie o kosztach za obie instancje ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i p rzekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania .

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja pozwanego Towarzystwa (...) jest w części zasadna i podlega uwzględnieniu.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowi przepis art. 436 kc w zw. z art. 822 § 1 kc w zw. z art. 34. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – tekst jednolity Dz. U. 2013.392.

W niniejszej sprawie doszło do zdarzenia drogowego polegającego na wypadku komunikacyjnym z udziałem pojazdu, którego posiadaczka objęta była obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – na podstawie umowy z pozwanym towarzystwem ubezpieczeniowym.

Pozwany nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności – przystąpił do likwidacji szkody i w części zaspokoił roszczenia powoda na etapie postępowania likwidacyjnego - przedsądowego.

W myśl natomiast przepisu art. 822 § 1 kc przez umowę odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Jak stanowi przepis art. 34. ust.1. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W myśl art. 35 tejże ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Nie budzi żadnej wątpliwości fakt, że strony postępowania nie łączyła dobrowolna umowa (...) Casco – AC. Odpowiedzialność strony pozwanej wynika z umowy OC, jaką zawarła ze sprawcą zdarzenia komunikacyjnego i błędnie Sąd I instancji powołuje się na łączący stosunek prawny w postaci dobrowolnej umowy AC, rzekomo zawartej z powodem D. Ł..

Konkludując, Sąd Rejonowy w Łasku błędnie powoływał się na rodzaj umowy, jaka stanowi podstawę odpowiedzialności pozwanego.

Poniesione przez powoda koszty sporządzenia prywatnej ekspertyzy, pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem powodującym szkodę, wobec czego uznać należało, że nie wykraczają poza zakres odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

W orzecznictwie przyjmuje się bowiem, że do zakresu szkody oraz należnego powodowi od ubezpieczyciela odszkodowania, należą się koszty ekspertyzy co do rozmiaru szkody poniesionej przez poszkodowanego, jedynie w postępowaniu przedsądowym. Ocena czy poniesione koszty ekspertyzy sporządzonej na zlecenie poszkodowanego przed wszczęciem procesu są objęte odszkodowaniem, dokonywana jest przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy. W szczególności uzależnia się ją od tego, czy zachodzi normalny związek przyczynowy pomiędzy poniesieniem tego wydatku,

a zdarzeniem oraz czy poniesienie kosztów było obiektywnie uzasadnione i konieczne, także w kontekście ułatwienia określenia prawidłowo konkretnego ubezpieczyciela, jak i ułatwienia zakładowi ustalenia okoliczności wypadku i rozmiarów szkody (uchwała Sądu Najwyższego z 18 maja 2014 r., III CZP 24/14, lex 106617). W wyroku z dnia 02 września 1975 r. Sąd Najwyższy podał, iż dokonana przed wszczęciem postępowania sądowego i poza zabezpieczeniem dowodów ekspertyza może być istotną przesłanką zasądzenia odszkodowania. W takim wypadku koszt ekspertyzy stanowi szkodę ulegającą naprawieniu (I CR 505/75, lex 7747).

Sąd pierwszej instancji dokonał oszacowania szkody w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego K. B. i w konsekwencji zasądził na rzecz powoda D. Ł. tytułem odszkodowania kwotę 3.148,75 zł, stanowiącą koszt przywrócenia pojazdu powoda do stanu sprzed powstania szkody, powiększoną o kwotę 300 zł z tytułu poniesionych przez powoda kosztów sporządzenia ekspertyzy.

Sąd I instancji nie odliczył od tej kwoty kosztów jakie pokrył pozwany w postępowaniu likwidacyjnym w kwocie 1.324,92 zł i w tym zakresie orzeczenie w pkt. 1 należało zmienić poprzez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 2.502,68 złotych wraz z ustawowymi odsetkami, przy czym od kwoty 2.202,68 zł od dnia 28 sierpnia 2014 r. zgodnie z żądaniem pozwu (mimo, że szkoda zaistniała w dniu 26 czerwca 2014 r. i powód mógł żądać odsetek o tej dacie), a od kwoty 300 zł od dnia 22 stycznia 2015 r.

Nie można zgodzić się z argumentacją skarżącego, że koszty naprawy pojazdu powoda winny być policzone w oparciu o koszty materiałów zamiennych, a nie oryginalnych. Cena i jakość materiałów lakierniczych, które mają być zastosowane przy likwidacji szkody jest ustalana o dane fabryczne danego pojazdu i autora programu. Nadto podnieść należy, że określenie z jakiego materiału i z jakich części – oryginalnych czy zamienników, będzie likwidowana szkoda, jest jednym z elementów umowy dobrowolnej AC posiadacza pojazdu, a nie sprawcy zdarzenia komunikacyjnego, który ponosi odpowiedzialność z tytułu umowy OC.

Nadto brak podstaw do obniżenia kosztów poprzez zastosowanie tańszych materiałów lakierniczych, gdyż ilość i cena tych materiałów jest ustalana przez autora programu w oparciu o dane fabryczne pojazdu i zalecenia technologiczne.

Podnieść należy, że poszkodowanemu powodowi przysługuje naprawa samochodu z części oryginalnych.

Istnieją podstawy do przyznania odszkodowania przy użyciu części oryginalnych, a nie zamienników, gdyż klient zakładu ubezpieczeń ma prawo do wymiany tych części zgodnie z ogólnymi zasadami naprawy szkody oraz zasadami wynikającymi z orzecznictwa.

Sąd Najwyższy w dniu 12 kwietnia 2012 r. podjął uchwałę (w sprawie sygn. akt III CZP 80/11), z której wynika, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu.

Koszty oryginalnych części mogą zostać pominięte, jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu. Wówczas odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi, co nie miało miejsca w przedmiotowej sprawie.

Z tych względów, na podstawie art. 386 § 1 kpc należało zmienić zaskarżony wyrok.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., a o kosztach procesu przed sądem drugiej instancji - na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i § 2 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800 zm.).